

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Fkf.114/2021/9. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. év október hó 14. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

Az emberölés előkészületének büntette miatt fk. Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2021. március 5. napján kihirdetett 31.Fk.158/2020/3. számú ítéletét helybenhagyja.

Fk. Terhelt1 vádlottat érintően a másodfokú eljárás során felmerült 15.280, - (tizenötezer-kettőszáznyolcvan) forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2021. március 5-én kihirdetett 31.Fk.158/2020/33. számú ítéletével fiataalkorú Túri János vádlottat az ellene 5 rb. emberölés előkészületének büntette [Btk. 160. § (3) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette. Rendelkezett a bűnjelek kiadásáról, végül megállapította, hogy a bűnügyi költséget az állam viseli.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére, a bűnösség megállapítása és intézkedés alkalmazása végett jelentett be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.221/2021/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. A történeti tényállást a bizonyítékokkal összhangban állónak, ennek ellenére a megállapított tényállást részben megalapozatlannak találta, mert nem tartalmazza, hogy a vádlott többeknek elküldte Facebook Messenger üzenetben, illetve Instagramon is a videófelvételt. Ezt a hiányosságot az iratok tartalma alapján, illetve az indokolási részből az idevágó rész tényállásba való átemelésével orvosolhatónak ítélte. Álláspontja szerint a

törvényszék a vádlott védekezését, mely szerint a történeteket csak viccnek szánta, téves jogi következtetéssel fogadta el. Utalt a Kúria Bp.III.157/2017/5. számú határozatában kifejtettekre, amely szerint a szándék, az elhatározás komolyságát nem az elkövető oldaláról, hanem az azt észlelő személyek szempontjából kell vizsgálni. Az irányadó tényállás alapján is vitathatatlan, hogy egy osztálytársban komoly félelmet keltett a vádeset közlése. A szándék komolyságára pedig a lövést nyomatékosító, lövést ábrázoló videó elküldése, továbbá az elkövetéskor rendelkezésre álló és lefoglalt léghuska, éles lőszer, valamint a vádlott korábbi magatartása, személyisége is (drogfogyasztás, ittas állapot, szabályokat semmibe vevő magatartás) alapul szolgál. Utalt a Fellebbviteli Főügyészség a 3/2019. Büntető jogegységi határozatban írtakra, mely szerint a kinyilvánított gondolatok jelentéstartalma kiemelt fontosságú, a közölt szöveget összességében, a szavakat egymásra épülő hatásának, képfelvétellel nyomatékosított értelmezésük elemzésével kell vizsgálni. Érvelése szerint a jogegységi határozatban kifejtettekre is figyelemmel a vádlott terhére róható az emberölés előkészületének büntette, amelynek rendbeliségét az ügyészség a lehetséges sértettek számához igazította, így a Fellebbviteli Főügyészség is 5 rb. cselekmény megállapítására, a vádlottal szemben a vádiratban írt próbára bocsátás intézkedés alkalmazására és annak megállapítására is indítványt tett, hogy a terhelt a próbaidő alatt pártfogó felügyelet áll. A lefoglalt bűnjelek elkobzását, valamint, a bűnügyi költség megfizetésére történő kötelezést is indítványozta.

[4] A védő írásban benyújtott beadványában, és a nyilvános ülésen azzal egyezően az ügyészség által bejelentett fellebbezésre észrevételeket terjesztett elő. Kifejtette, hogy a tárgyaláson tisztázást nyert, mely szerint a videófelvételt a vádlott egyedül tanúnak küldte meg, aki azt tovább küldte egy olyan chat csoportba, amelynek több osztálytárs is résztvevője volt. Az Instagramra pedig nem a videó felvétel került fel, hanem egy fénykép, amelyen a vádlott fegyvert tart a kezében. Hangsúlyozta, hogy a videófelvételen és fotón sem volt olyan szöveg, amely bármilyen ölési szándékot alátámasztó kijelentést tartalmazott. Kétségbe vonta a vádlott kijelentésének komolyságát egy kívülálló tanú vallomása alapján. Hivatkozott továbbá arra, hogy az 5 ember megnevezése sem direkt módon történt, hanem tanú2 által feltett kérdésekre, igen és nem válaszok formájában. Az iskolai mérszárlás témája is spontán módon került elő a gyerekek közötti beszélgetés során, amelyre a vádlott spontán reagálva mondta el, hogy náluk is van otthon fegyver. Ebből a körülményből helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a vádlott igazából nem szánta el magát a tett véghezvitelére, kijelentéseivel pusztán fel akart vágni osztálytársai előtt. Tévesnek tartotta azt az ügyészi érvelést, mely szerint a vádlott szándékának komolyságára a kijelentéseket hallókban kialakult félelem alapján kell következtetni. A kijelentést a fél osztály hallotta, ami egy emberben keltett félelmet, és abban a kérdezőben, akire a vádlott azt mondta, hogy őt magát egyébként nem lőné le. A többiek, akik jelen voltak a beszélgetéskor, és látták a vádlott tanúnak megküldött videóját is, egybehangzóan állították, hogy nem vették komolyan a vádlott kijelentéseit.

[5] Tévesnek találta a védő azt az ügyészi érvelést is, miszerint a vádlott a videót ölési szándéka nyomatékosítása érdekében készítette és küldte el. A vádlott osztálytársa kérésére készítette a videót, azon fenyegetés avagy ölési szándék hangoztatása semmilyen formában nem szerepelt, a videót megnéző osztálytársak egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy a vádlott nem éles fegyverrel lőtt a videóban. Az üzenet is az imponálás és nem a fenyegetés kategóriájába sorolható. Valótlannak tartotta azt a főügyészségi fellebbezésben írt érvet is, hogy a vádlottnak reális lehetősége lett volna az ölési szándék megvalósítására. A vádlott lakóhelyén megtalált Flobert gázpisztoly és a léghuska a szakvélemény szerint emberi élet

kioltására nem alkalmas, erről a vádlott is tudott, azokat nem is a vádlott szerezte be. Helyesnek tartotta ellenben az elsőfokú bíróságnak az előkészületi magatartás hiányára levont következtetését. Hivatkozott a védő arra, hogy a vádlottat osztálytársai csendes, visszahúzódó gyerekek ismerték meg és nem tartották deviáns magatartásúnak. Tehát a vádlott iskolai magatartása az ügyészség által vélelmezett ölési szándék megállapíthatóságához nem szolgáltat semmilyen plusz adalékot. Hivatkozott a védő arra is, hogy a vádlottnak komoly következményekkel kellett szembenéznie, mivel az iskolából elbocsátották, tanulás helyett egy üzemben kell a megélhetéséért dolgozni, és egy komoly vád miatt folyó büntetőeljárást is ki kell állnia. Álláspontja szerint a vádlott életében az eddig történtek messzemenően szolgálják a speciális prevenció célját. A kifejtettek alapján kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását.

[6] A másodfokú bíróság az ügyész által bejelentett fellebbezést nem tartotta alaposnak.

[7] A felülbírálat – az ügyész fellebbezésének tartalmára figyelemmel – a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körű volt.

[8] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, melynek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, az eljárást perrendszerűen folytatta le.

[9] Az elsőfokú bíróság az ügyben releváns bizonyítékokat feltárta, azok gondos, minden körülményre kiterjedő vizsgálatával állapította meg a helyes tényállást.

[10] A tényállás a Be. 592. § (2) bekezdésének a) pontja alapján mindössze annyi pontosítást igényelt, hogy a vádlott Instagramon egy fegyvert elsütő kezét ábrázoló képet is megosztott osztálytársaival. Ez ténymegállapítás egyébként az elsőfokú ítélet indokolásának 3. oldal 3. bekezdésében a bizonyítékok értékelésénél szerepel is tanú2 tanuvallomásának az ismertetésénél, melyet összevetett a vádlott védekezésével.

Az elsőfokú ítélet 2. oldalán a 6. bekezdésében azt a pontosítást szükséges tenni, hogy a vádlott lakóhelyén lefoglalt 6 mm Flobert kaliberű revolver a fegyverszakértői vélemény szerint löfegyvernek (tűzfegyver) minősül, ami azonban emberi élet kioltására nem alkalmas (fegyverszakértői véleménye a nyomozati iratok 93. oldala)

[11] A másodfokú bíróság a Be. 593. § (3) bekezdése alapján a fentiek szerint kiegészített tényállás alapján bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

[12] Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta az előkészülethez tartozó elkövetési magatartások közül a szóba jöhető magatartás formákat, nevezetesen a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételek biztosítása” fordulatot, és helytállóan zárta ki e fordulat megállapítása lehetőségét, hiszen a két lefoglalt fegyvert nem a vádlott, hanem a vádlott édesanyja még korábban szerezte be önvédelmi, tehát nem bűncselekmény elkövetése céljából. A vádlott az elkövetés realizálásához további konkrét lépéseket sem tett, nem készített tervet az ölés elkövetésére, a

menekülésre, a gáz-riasztófegyver élessé történő átalakításáról nem gondoskodott, nem szerzett be ilyen cselekmény elkövetésére alkalmas lőfegyvert, lőszeret.

[13] A cselekmény elkövetésére vállalkozik fordulat vizsgálata során a másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját.

[14] A Kúriának a bűncselekmény elkövetésére irányuló szándék felhívás nélküli kinyilvánításáról szóló 3/2019. Büntető jogegységi határozata kimondja, hogy a bűncselekmény elkövetésére irányuló szándék felhívás nélküli kinyilvánítása is alkalmas lehet a bűncselekmény megállapítására. A jogegységi határozat szerint azonban előkészületi magatartást nem tanúsít az, aki az ölési cselekmény lehetséges megvalósítása iránti vágyakozásának mással vagy másokkal való közlésekor magában még nem hozta meg az emberölés elkövetésére vonatkozó döntését, tehát a tényleges ölési szándéka még nem alakult ki.

[15] A szóban forgó esetben a vádlott egyoldalú kinyilatkoztatással közölte, hogy osztálytársait egy későbbi időpontban az iskolába behozott fegyverrel lelövi. Az előkészület e fordulata estében alapos vizsgálatra szorul a vádlott tudattartalma, ez alapján az ölési szándék valós kialakulása vagy annak hiánya. A vádlott tudatában megjelenő tényekre, azaz a szándékra a kívülvilágban megnyilvánuló tények, események alapján lehet megalapozott következtetést levonni. A büntetőjogi felelősség feltétele a szándék, az elhatározás komolysága, mely alapos vizsgálatot igényel: "a nyilvánvalóan komolytalan, viccelődő, közveszély bekövetkezését "jósoló" valótlan tényállítások bűncselekményt nem valósíthatnak meg, azonban ezt nem a fenyegető szubjektuma alapján - hogy mennyiben szánta viccesnek, vagy komolytalanának a kijelentését -, hanem az ezt észlelő személy szempontjából kell vizsgálni" (Kúria Bfv.III.157/2017/5.).

[16] A vádlott és tanú2 beszélgetését halló osztálytársak – a kérdéseket feltevő tanú2 kivételével – mind arról számoltak be, hogy a vádlott kijelentéseitől nem ijedtek meg, azt nem tekintették komolynak, elképzelhetetlennek tartották a kijelentéseknek megfelelő magatartás tanúsítását a vádlott részéről. Tehát nem a fenyegető személy szubjektuma, a vádlott, hanem a kijelentéseket halló osztálytársak szempontjából sem tekinthetők komolynak a vádlotti kijelentések. A vádlottnak az egyes osztálytársak lelövésére utaló kijelentését pusztán az a tanuló érezte fenyegetőnek, komolynak, akivel szemben a vádlott viszont azt a nyilatkozta, hogy őt nem lőné le.

[17] A vádlott a több osztálytársa lelövésére irányuló kijelentésén túl egy lövés leadását rögzítő videó felvételt készített, amelyet Messenger üzenetben továbbított iskolatársának, továbbá egy fegyvert elsütő kezét ábrázoló képek osztott meg Instagramon szintén osztálytársaival. A videofelvétel, valamint a fényképfelvétel mindenféle kommentár nélkül készült, a felvételek konkrét, kifejezett fenyegetést nem tartalmaztak. A videó felvétel és fényképfelvétel továbbítása az iskolatársak előtti imponálás, figyelemfelkeltés kategóriájába sorolható, az egyértelmű fenyegetésnek nem tekinthető. Több tanú is arról nyilatkozott a vallomásaiban, hogy a videó felvételen gázpisztoly (vagy gumilövedék kilövésére alkalmas pisztoly) volt látható, tehát a videofelvételt megtekintő személyek sem éles lőfegyverre asszociáltak.

[18] A szakértői vélemény szerint a fegyverek egyike sem volt alkalmas emberi élet kioltására, tehát a videofelvételen látható lőfegyvernek minősülő pisztoly sem. A vádlott is abban a tudatban volt, hogy az otthon tárolt fegyver ölésre alkalmatlan gáz-riasztófegyver. De nemcsak a vádlott, hanem a felvételt megtekintő személyek sem tekintették a felvételen látható fegyvert ölésre alkalmasnak.

[19] A bűncselekmény elkövetésére irányuló vállalkozás akkor közvetlen, ha a tett végrehajtásával rövid időn belül reálisan számolni kell. Márpedig a vizsgált esetben a vádlott 2018. december 3-án tette meg iskolatársai lelövésére irányuló kijelentését, és ugyanezen a napon készítette el a lövés leadásáról a videófelvételt. Az nem vitatható, hogy a vádlott a tett kivitelezésének dátumát is meghatározta 2018. december 15-ében, mely ugyan szombati nap volt, de munkanapnak minősült. A két hét azonban olyan hosszú idő, amely alatt számos esemény bekövetkezése befolyásolhatja a cselekmény véghezvitelét, tehát a tett végrehajtására irányuló vállalkozás nem tekinthető közvetlennek, ezért a tett rövid időn belüli végrehajtásának kritériuma sem teljesült.

[20] A fentiek alapján nem állítható, hogy a vádlott tanintézetben tett kijelentése, a felvételek készítése, majd továbbítása az ölési szándékra utaló komoly elhatározáson, eltökéltségen alapult, hiszen az elkövetés lényeges mozzanatai megtervezésének, a tett végig gondolásának, illetve ezeknek verbális nyilvánosságra hozatala hiányában az ölési cselekmény végrehajtására vonatkozó szándék kialakulása sem állapítható meg. Az ölési szándék, az ölésre irányuló fenyegetés komolyságának hiánya mellett, a bűncselekmény elkövetésének tervezett lehetősége sem volt közvetlen, tehát a tényleges ölési szándék kialakulása sem állapítható meg.

[21] Összességében megállapítható, hogy jelen eset nem azonosítható a Kúria jogegységi határozatában felvázolt esettel. A Kúria jogegységi határozatában közzétett döntésének tényállása szerint a terhelt gondolataiban felmerült az, hogy a gimnáziumban, ahol tanul, több személyt lelő, majd öngyilkosságot követ el. Ennek nyomatékául interneten átküldte ismerőseinek a Floridában 2018 februárjában történt, több halálos áldozatot követelő iskolai lövöldözéses vérengzés amatőr videóját azzal a megjegyzéssel, hogy a látottak felkeltették benne a korábban már érzett ölési vágyat. Küldött egy olyan linket is, melyet megnyitva egy duplatáras sorozat lövő gépkarabély képe és leírása látható.

[22] A jelenlegi esetben feltárt körülményekhez képest a Kúria eltérő körülmények értékelése alapján tartotta megállapíthatónak az emberölés büntette előkészületét. A Kúria határozatában szereplő esetben a terhelt mások agyonlövésének fontolgatását a már ténylegesen megtörtént tömeggyilkosság amatőr videofelvételével illusztráló üzenetküldéssel nyomatékosította, ami a terhelt osztálytársaiban félelmet keltett, e miatt a hatósághoz fordultak, egyikük pedig az iskolába bemenni sem mert. Egy ténylegesen megtörtént tömeggyilkosságról készült videofelvétel, továbbá egy sorozat lövő gépkarabély képének ölésre utaló megjegyzéssel történő továbbítása nem azonosítható a vizsgált ügyben egy riasztó pisztolynak tekintett fegyverrel történő lövés leadásról készült videó felvétel és egy fegyvert elsütő kezét ábrázoló kép kommentár nélküli továbbításával.

[23] Az ügyész fellebbezésében kifejtett indokokkal kapcsolatban kétségtelen, hogy a vádlott gondolatközlése minősíthető konkrétan, hiszen a véghezvitel módját, és a célba vett

személyek körét is meghatározta, ez azonban csak az iskolában tett kijelentésre igaz, amely ugyanakkor komolynak nem mondható, annak hitelét az iskolatársak kétségbe vonták. Az ügyészi fellebbezésben írtakkal ellentétben azt lehetett megállapítani, hogy a vádlotti magatartás, mind a vádlott iskolában tett kijelentése, mind a lövés leadásáról készített videófelvétel, illetve a fegyvert elsütő kezelt ábrázoló kép továbbítása a másodfokú határozat korábbi részében kifejtett körülmények miatt nélkülözték az ölési cselekmény elhatározásának eltökéltségét, így az öléssel való fenyegetés komolyságát, következésképp az emberölés vád szerinti előkészületének megállapíthatóságát.

[24] Helyesen döntötte el az elsőfokú bíróság az emberölés előkészületének hiányában egyéb cselekmény, a Btk. 222. §-ába ütköző zaklatás vétsége megvalósulásának hiányát is.

[25] A nyomozó hatóság valamennyi kihallgatott tanúnak feltette a zaklatás vétsége miatt a magánindítvány előterjesztésére vonatkozó kérdést, azonban a tanúk egyike sem, egyedül tanú2 élt a magánindítvány előterjesztésének a lehetőségével. A vádlott ugyanakkor éppenséggel nem fenyegette meg bűncselekmény elkövetésével tanú2t, vagy hozzátartozóját, így tanú2 a zaklatásnak nem a sértettje, tehát magánindítvány előterjesztésére sem volt jogosult a Btk. 31. § (2) bekezdése alapján. Mivel magánindítványt pusztán a sértettnek nem minősülő tanú terjesztett elő, így az ügyben jelenleg nincs joghatályos magánindítvány.

[26] A fent írtak alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett arra, hogy a vádlott magatartásával komoly, közvetlen fenyegetés hiányában az 5 rb. emberölés előkészületének büntetettét nem követte el, bűnössége a vád szerinti bűncselekményekben nem állapítható meg, következésképp az 5 rb. emberölés előkészületének vádja alól megalapozottan mentette fel.

[27] Mivel az ítéletnek az egyéb rendelkezései is törvényesek voltak, ezért az ítéltábla a Fővárosi Törvényszék 31.Fk.158/2020/33. számú ítéletét a Be. 605. § (1) alapján helybenhagyta.

[28] Figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság döntése nem ellentétes az elsőfokú bíróság döntésével, ezért a másodfokú bíróság ítélete ellen a Be. 615. § (1) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek.

Budapest, 2021. év október hó 14. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Halász Etelka s.k. előadó bíró, Dr. Németh Nándor s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 31.Fk.158/2020/33. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 4.Fkf.114/2021/121/9. számú végzése folytán 2021. év október hó 14. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2021. év október hó 14. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.

a tanács elnöke